

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A COMPORTAMENTS INCÍVICS I ACUMULACIÓ DE BRUTÍCIA AL CARRER DEL PEU DE LA CREU

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 5 de juliol de 2021, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura, en què manifestava la seva disconformitat per la manca de control dels comportaments incívics que es produïen durant la nit a partir dels dijous i al llarg del cap de setmana al carrer del Peu de la Creu, en el tram que va des del carrer d'Agustí Duran i Sanpere fins al carrer de Joaquim Costa.

La promotora de la queixa exposava que es reunien grups de persones joves que feien botellot i generaven molèsties de soroll. També deia que algunes d'aquestes persones feien les seves necessitats on hi havia ubicats els tres contenidors de reciclatge, la qual cosa generava molèsties de pudors, així com la proliferació d'insectes.

Per aquests fets, indicava que hi havia hagut enfrontaments amb el veïnat del carrer, ja que els tiraven aigua i, alguna vegada, fins i tot ampolles de vidre i coets per fer que marxessin del lloc.

D'altra banda, es queixava de la neteja insuficient dels contenidors. Tot i que els serveis de neteja passaven fins a set o vuit cops al dia per recollir tot allò que es dipositava de manera incorrecta, i també regaven cada nit el carrer, les pudors eren constants. Per aquest motiu, la ciutadana considerava que calia reforçar el servei i utilitzar algun tipus de producte desinfectant per evitar problemes d'insalubritat.

Finalment, manifestava que havia trucat al telèfon d'emergències socials, al telèfon del civisme, al 010, a la Guàrdia Urbana, i al 112, però els problemes continuaven.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'Àrea de Prevenció i Seguretat i a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica per tal de conèixer el tractament i les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

En data 7 de juliol de 2021, es va sol·licitar als organismes corresponents la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 29 de juliol de 2021, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada a l'Àrea de Prevenció i Seguretat. L'escrit exposa que la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) treballa intensament duent a terme accions de vigilància preventiva i d'intervenció específica, sempre que es detectin o es tingui coneixement de situacions com les que es descriuen en aquesta queixa.

En el tram del carrer del Peu de la Creu, les incidències estan directament relacionades amb les molèsties generades per l'aglomeració de gent que es concentra a la plaça d'Emili Vendrell.

En aquesta zona, diàriament, es disposa d'equips de la GUB que comproven la situació, corregeixen, denuncien i, si cal, desallotgen les persones que mostren comportaments incívics o incompleixen les normes preventives contra la covid-19.

Tot i això, les necessitats de fer múltiples serveis d'urgència a altres parts del districte, impedeix mantenir una presència constant en aquest lloc.

Les actuacions que ha fet la GUB, en torn de nit, des de l'1 de gener fins al 20 de juliol de 2021, han estat les següents:

- En l'àmbit preventiu, un total de 52 punts estàtics de presència policial uniformada durant un espai de temps.
- Quant a assistències, un total de 93 intervencions per molèsties a espais públics, ja sigui per música, botellot o aglomeració de persones.

S'han fet un total de 162 denúncies, 9 de les quals són per pertorbar el descans i la tranquil·litat del veïnat, ja sigui per crits, utilització d'aparells de música, etcètera, 2 per orinar en espais públics, 40 per consum d'alcohol a la via pública i 21 de relacionades amb la venda ambulants, majoritàriament de begudes alcohòliques, tipus llaunes de cervesa. La resta tenen relació amb el compliment de les restriccions imposades per contenir la pandèmia de la covid-19.

Així mateix, a l'informe rebut, s'indica que es traslladarà aquesta queixa a l'Equip de Policia de Barri del Districte de Ciutat Vella per tal de contactar amb la persona afectada, amb l'objectiu de millorar l'anàlisi de les molèsties.

D'altra banda, aquesta Sindicatura no ha rebut la informació sol·licitada a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

David Bondia Garcia

CONSIDERACIONS

1. Sobre els comportaments incívics i els problemes de convivència

De l'informe de l'Àrea de Prevenció i Seguretat, es constata que els equips municipals no han escatimat recursos per tractar els problemes exposats en aquesta queixa. Amb tot, manifesten que, tot i els esforços dedicats, resulta difícil poder erradicar els comportaments incívics que es produeixen al carrer del Peu de la Creu.

Aquesta Sindicatura observa deixadesa municipal en les funcions que la policia municipal té encomanades, sobretot considerant que els recursos policials no són il·limitats i, de vegades, s'han de destinar a atendre altres situacions que poden ser més urgents.

Així mateix, el consistori ha informat que farà un seguiment específic dels fets denunciats a través de la Policia de Barri del districte per tal d'aconseguir una solució més satisfactòria per a la persona afectada.

De manera que, des d'aquesta institució, només es pot recordar que, atenent allò que estableix la Llei 16/1991 de les policies locals, **cal continuar vetllant per garantir el dret al descans de la ciutadania**, ja que correspon a la policia municipal garantir el compliment de les ordenances.

D'entre elles, és pertinent esmentar, en aquest cas, l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana, que pretén, com a objectiu principal, **preservar l'espai públic com un lloc de convivència i civisme, on totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, d'oci, de trobada i esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres.**

En aquest punt, es vol posar de manifest que, recentment, aquesta Sindicatura ha elaborat un informe sobre el fenomen del botellot a la ciutat, en el qual es recomana explorar noves mirades per abordar aquesta pràctica social a partir de la perspectiva de la reducció de danys. En aquest sentit, es proposa garantir que el lleure de persones adolescents i joves pugui desplaçar-se a espais i circumstàncies segures per a tothom.

Per tant, **aquesta Sindicatura considera que s'han de posar en marxa actuacions que puguin treballar des del fet cultural per portar a terme una labor mediatra eficaç, ja que s'ha demostrat que només amb actuacions policials no s'atura aquesta pràctica nocturna.**

Així, les campanyes de sensibilització cobren una importància destacada; tant les dirigides a la població en general per evitar estigmatitzar el col·lectiu jove, com les destinades a les persones adolescents per fomentar un oci nocturn respectuós entre els seus membres i amb l'entorn.

A més, es considera necessari **impulsar mesures d'oci nocturn alternatiu amb la participació del mateix jovent per tal de fomentar un model de lleure que no passi pel consum d'alcohol a la via pública**. Aquestes intervencions de caràcter socioeducatiu, que s'han de preveure a mig termini, son clau per reduir la col·lisió entre el dret al lleure i el dret al descans del veïnat.

2. Sobre l'acumulació de brutícia i els problemes d'insalubritat

Han passat més de 8 mesos d'ençà que la Sindicatura va sol·licitar informació a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica, sense que se n'hagi rebut cap resposta. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable de resposta, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del dia 19 de gener de 2005).

Per tant, **es recorda a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i, alhora, vetllar pels drets de la ciutadania.**

No obstant això, consta a l'expedient suficient informació per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, examinats el contingut de la queixa, la informació facilitada per la ciutadana, i estudiada la legislació i normativa aplicable, s'emeten les consideracions següents:

El disseny del sistema i procediment de recollida de residus urbans, així com la ubicació dels contenidors, constitueix una decisió que s'emmarca en el que es coneix com a potestat de decisió discrecional de les administracions públiques. Per aquest motiu, d'entre diferents solucions tècniques, totes elles possibles i legítimes, l'Administració pública està legitimada per optar per una d'elles. La decisió, però, ha d'estar motivada com la millor possible, d'acord amb el principi de bona administració.

D'aquesta manera, **l'Ajuntament ha de procurar que la ubicació escollida per instal·lar els contenidors de recollida de residus resulti la menys molesta possible per a les persones veïnes.**

En el cas que ens ocupa, es constata que el consistori és coneixedor de les molèsties de brutícia i pudors sofertes pel veïnat, ja que, segons indica la persona promotora de la queixa, hi passa sovint per dur a terme tant la recollida de residus com la neteja de l'entorn i dels mateixos contenidors.

Per aquest motiu, **i mentre no es resolgui la presència de persones amb comportaments incívics, es recomana que es valori la possibilitat de retirar d'aquest lloc els contenidors, i traslladar-los a una altra ubicació, per evitar les**

David Bondia Garcia

molèsties que generen, així com els possibles enfrontaments i els riscos que poden suposar.

Així mateix, diverses vegades, aquesta Sindicatura ha recomanat la utilització d'un **servei de persones educadores amb funcions informatives** als barris que presenten problemes com els descrits en aquesta queixa **amb la finalitat de poder corregir conductes incíviques, quant a neteja i higiene.**

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Ajuntament ha estat insuficient per corregir els comportaments incívics en aquesta zona i cal que sigui més eficaç amb relació a l'acumulació de brutícia i la gestió de residus.**

En conseqüència, emetem la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que continuï amb l'esforç policial per abordar la situació denunciada i garantir el descans del veïnat.
- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que dugui a terme actuacions preventives per evitar el consum d'alcohol i els actes incívics en aquest lloc.
- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que estudiï la possibilitat d'assenyalar espais recomanats per dur a terme aquestes pràctiques d'oci nocturn en ubicacions on es generin menys molèsties al veïnat, que configuri equips de mediació que facin pedagogia entre el jovent dels problemes que s'ocasionen i que s'impulsin programes de lleure alternatiu amb el jovent per reduir aquest tipus d'oci nocturn a l'espai públic.
- **Recomanar a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica** que, per posar fi als mals hàbits amb relació a la gestió dels residus, faci un seguiment intensiu dels problemes que tenen lloc en aquesta zona i impulsi actuacions de sensibilització i conscienciació de la ciutadania implicada.
- **Recomanar a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica** que valori el possible canvi d'ubicació dels contenidors implicats.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal a l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, abril de 2022